

Priopćenje za medije

Luxembourg, 26. siječnja 2021.

Nedostatci u razmjeni poreznih podataka u EU-u mogli bi potaknuti izbjegavanje plaćanja i utaju poreza

Mjera u kojoj države članice razmjenjuju porezne informacije i dalje nije dovoljna da se zajamči pravedno i djelotvorno oporezivanje na cijelom jedinstvenom tržištu, stoji u novom tematskom izvješću koje je danas objavio Europski revizorski sud (Sud). Problemi ne leže samo u zakonodavnom okviru EU-a, već i u njegovoj primjeni i praćenju. Revizori su posebice utvrdili da su razmijenjene informacije često ograničene kvalitete ili se ne iskorištavaju u dovoljnoj mjeri.

Zbog sve većeg broja prekograničnih transakcija države članice imaju poteškoća u točnom određivanju poreza koji je potrebno platiti te se potiču izbjegavanje plaćanja i utaja poreza. Procjenjuje se da se samo zbog izbjegavanja plaćanja poreza na dobit godišnje u EU-u izgube porezni prihodi u rasponu od 50 milijardi eura do 70 milijardi eura, a ako se uzmu u obzir posebni porezni aranžmani i nedostaci u naplati poreza, taj iznos doseže otprilike 190 milijardi eura. Suradnja među državama članicama ključna je kako bi se zajamčilo da se porezi naplate u cijelosti i tamo gdje ih je potrebno platiti.

„Pravedno oporezivanje ima presudnu ulogu za gospodarstvo EU-a: njime se povećava sigurnost za porezne obveznike, pospješuju ulaganja te potiču konkurentnost i inovacije”, **izjavila je Ildikó Gáll-Pelcz, članica Europskog revizorskog suda zadužena za ovo izvješće.** „Posljednjih godina pokrenute su inicijative koje su relevantnim upravama omogućile dotad nezabilježen pristup poreznim podacima. Međutim, kako bi taj sustav ostvario svoj puni potencijal, razmijenjene informacije i dalje je potrebno iskorištavati u mnogo većoj mjeri.”

Zakonodavni okvir za razmjenu poreznih informacija koji je uspostavila Europska komisija transparentan je i logičan. Međutim, revizori upozoravaju da u njemu i dalje postoji niz nedostataka. Prije svega, on je i dalje nepotpun kad je riječ o zaustavljanju izbjegavanja plaćanja i utaje poreza. Na primjer, kriptovalute, ali i drugi oblici dohotka, i dalje nisu predmet obveznog

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

izvješćivanja, zbog čega se u velikoj mjeri ni ne oporezuju. Nadalje, potpora koja se pruža državama članicama ne ide dovoljno u dubinu. Komisija posebice gotovo da ne radi na rješavanju problema loše kvalitete podataka i ne procjenjuje koliko su sankcije za neispunjavanje obveza djelotvorne i destimulirajuće. Konačno, Komisija bi trebala pružati više smjernica kako bi pomogla državama članicama, posebice u području analize i uporabe podataka.

Iako je ključno da porezna tijela imaju bolji uvid u područja u kojima najčešće dolazi do izbjegavanja plaćanja i utaje poreza kako bi mogla poduzeti odgovarajuće korektivne mjere, ne postoji okvir EU-a za praćenje postignuća ostvarenih primjenom tog sustava. Revizori ističu da na razini EU-a u praksi ne postoji jedinstveni skup pokazatelja uspješnosti za mjerenje djelotvornosti razmjene poreznih informacija među državama članicama.

Sustav razmjene poreznih informacija može funkcionirati dobro pod uvjetom da su podatci točni i potpuni i da se pravodobno razmijene. Nažalost, to nije uvijek slučaj, kritiziraju revizori. Povrh toga, razmijenjene informacije općenito se ne iskorištavaju u dovoljnoj mjeri, što vodi do gubitka poreznih prihoda. Ipak, revizori su utvrdili da razmjene na zahtjev i spontane razmjene funkcioniraju djelotvorno. Slično tome, usporedni nadzori koje dvije države članice ili više njih provode nad poreznim obveznicima koji su im od zajedničkog ili komplementarnog interesa pokazali su se djelotvornim instrumentom za procjenu oporezivanja prekograničnih transakcija.

Osnovne informacije

Odgovornost za naplatu poreza snosi svaka od država članica. Međutim, EU im treba pomoći u borbi protiv izbjegavanja plaćanja i utaje poreza. Europska komisija u suradnji s državama članicama radi na tome da se poveća transparentnost, odgovornost i djelotvornost u okviru nacionalnih poreznih sustava u EU-u. U tu je svrhu uspostavljen sustav za razmjenu poreznih informacija i informacija o financijskim računima među državama članicama. U skladu sa standardima OECD-a porezna tijela u EU-u također su pristala na užu suradnju, i to ne samo u pogledu pravilne primjene poreznih pravila nego i u pogledu borbe protiv izbjegavanja plaćanja i utaje poreza.

Direktiva o administrativnoj suradnji iz 2011. temeljni je zakonodavni akt EU-a o administrativnoj suradnji u području izravnog oporezivanja. Posljednjih je godina nekoliko puta izmijenjena radi proširenja njezina područja primjene.

Revizijskim posjetima obuhvaćeno je pet država članica: Cipar, Italija, Nizozemska, Poljska i Španjolska.

Tematsko izvješće br. 3/2021 „Razmjena poreznih informacija u EU-u: postavljen je čvrst temelj, ali postoje nedostaci u primjeni” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo.

Kontakt za medije za ovo mišljenje

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47 502 / M: (+352) 691 551 502